

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolalaisen ja karjalalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 5 • Perjantaina 6. helmikuuta 2004

55. VUOSIKERTA

Irtonumerohinta 1 €

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

Elämän Tuttuja vieraita kiertokoulua

Sisäsiyuilla
TÄNÄÄN

Missä ja millä joukolla sivulla	3
Ritva Tillqvist jatkaa sivulla	4
Kurkijoen Martta- yhdistyksestä sivulla	5
Mielipiteitä sivulla	6
Luvaton puku sivulla	7

Kuka olet? Mitä sinulle kuuluu?

Olen Ritva Kyllikki Tillqvist (Tattari). Synnyin Hiitolan Nehvolassa heinäkuussa 1942. Asun Lahdessa. Minulla on kaksi lasta, tyttö ja poika, jotka ovat jo aikoja sitten lentäneet pesästä. Yksi lapsenlapsikin on. Näin uuden vuoden alkajaisiksi kuuluu ihan hyvää, ollaanhan taas menossa valoisampaa aikaa ja kevättä kohti.

Minkälaista työtä olet tehnyt ja missä?

Ensimmäinen työpaikkani oli 60-luvun alkupuolella Porissa, Kone ja Urheilu Oy:ssä, jossa olin ensin myymäläapulaisena. Sitten sain siirron liikkeen konttoriin ja työnkuvaani kuului mm. puhelinvaihteen hoito ja erilaiset toimitustehtävät. En vierastanut myöskään lähetin tehtäviä ja niinpä hauskana yksityiskohtana on jäänyt mieleeni, kun johtaja sanoi, että "mees plikka hakkee mull torilt nahkiaisi". Savustetut nahkiaiset olivat hänen erityisherkkuaan ja niin "plikka" haki johtajalle nahkiaiset torin kalakauppialta. Minusta nahkiaiset olivat suorastaan kammottavan näköisiä enkä olisi pannut niitä suuhuni mistään hinnasta.

Seuraava työpaikkani olikin sitten jo Lahdessa, sillä muutimme 60-luvun puolessavälissä tänne. Keskusosuusliike Hankkijan palveluksessa toimin konekirjoittajana vuodet 1966-1970. Vuosina 1971 - 1973 tein iltatöitä ja olin Etelä-Suomen Sanomissa uutisten vastaanottajana ja

"Keväällä keinussa
kerran". Kuva vuodelta 1960.

"Sinkkuna"
kaulailemassa
vaivaisukkoa.

niiden puhtaaksikirjoittajana.

Vuodesta 1974 alkaen olen toiminut Lahden kaupungin keskushallinnossa. Aluksi olin konekirjoittajan nimikkeellä, mutta kirjoituskoneen vaihduttua tietokonepääätteeksi nimike muuttui tekstinkäsittelijäksi. Työ on ollut monipuolista sisältäen mm. kaupunginhallituksen ja -valtuuston esityslistojen ja pöytäkirjojen tekoa sekä niihin liittyviä erilaisia toimenpiteitä. Olen viihtynyt työssäni hyvin eikä pääosin hämäläisten työkaverien kanssa ole mitään suurempia skismoja ollut. Voi sanoa, että työpaikkani sijaitsee Lahden koimeimmassa rakennuksessa. Onhan arkkitehti Eliel Saarisen suunnittelema Kaupungintalo valmistunut jo vuonna 1912. Kaupungintalo sai pahoja vaurioita vuoden 1939 joulukuun pommituksessa. Rakennus paloi osittain vuonna 1981, mutta entisöitiin tulipalon jäljiltä ja vuodesta 1985 kaupungin keskushallinto on toiminut tässä rakennuksessa.

Reilun parinkymmenen vuoden ajan olen myös 3-4 kertaa kuukaudessa toiminut raveissa totokassana.

Työ on asiakaspalvelua ja erilaisuudessaan hyvänä vastapainona päivätyölle.

Mitä harrastat?

Harrastuksistani ykkösjäällä on lukeminen. Sanaristikoiden parissa viihdyn

myös hyvin, sillä niiden täyttäminen on hyvää aivovoimistelua. Marjastaminen, sienestäminen ja luonnossa liikkuminen ovat myös mieluisia puuhia vapaa-ajalla.

Mitä karjalaisuus merkitsee sinulle?

Län myötä karjalaisuuden merkitys on kasvanut ja tullut tärkeäksi osaksi elämää. Nykyisin olen suo-

rastaan onnellinen karjalaisista juuristani.

Mitä karjalaisperinteitä edelleen ylläpidät elämässäsi?

Karjalanpiirakat ja karjalanpaisti ovat ne ruokaperinteet, joita eniten ylläpidän elämässäni. Piirakantekoperinne on lapsuudenkodistani, tehtiinhän joka lauantai vähintään sata piirakkaa.

"Jo Karjalan kunnailla lehtii puu" ...
Laulutuokio siskoni Raijan kanssa kotikoivun juurella karjalassa.

Oletko käynyt kotiseutumatkoilla?

Olen tehnyt monia kotiseutumatkoja Hiitolaan. Kaikki matkat ovat olleet mielenkiintoisia, kokemusrikkaita ja paljon antavia. Ehkä tunteiden täyttäminen on ollut ensimmäinen matka vuonna 1991. Matkan jälkeen kirjoittamani runon seuraavat säkkeet kuvaavat hyvin sen hetkiset tunnelmamme:

"Kotipihalla hiljaa seisomme, sen autiutta vaiti katselimme, ei taloa, saunaa, navettaa, puutarha rikkaruohoja kasvattaa. Kuin usvaverho on silmissämme, ei sanoin voi kuvata tunteitamme.

Pihakoivumme kuitenkin kummullaan, tervehti meitä, heiluttamalla oksiaan, kädet kiersimme koivun ympärille, valkorunkoa kaikki halusimme."

Itse olin tuolla ensimmäisellä matkalla tavallaan kuin tarkkailijan roolissa, koska minulla ei ole

mitään muistikuvia karjalan kotipaikasta. Kolmelle vanhemmalle siskolleni matka Hiitolan Nehvolaan merkitsi paljon, olivathan lapsuuden leikkipaikat ja kotitänhuvat heille tuttuakin tutummat ja hyvin jokaisen muistissa.

Kerro joku muistosi Karjalasta

Omaakohtaisia muistikuvia minulla ei Karjalasta ole, koska olen ollut vain kaksivuotias sieltä lopullisesti lähdettäessä. En muista, että isä ja äiti olisivat juurikaan puhuneet evakkomatkoista. Kai ne olivat niin kipeitä asioita, että niistä vaiettiin. Onneksi siskot ovat muistelleet ja kertoneet paljonkin noista ajoista. Porissa käylessämme käydessämme lapseni aina pyysivät, että "kerrotko Anja-täti ennenvanhasii". Ja niin alkoi muistelutuokio, joka oli lasten mielestä kuin jännäkin jännempi jatkokerromus. Nuo "ennenvanhaset" olivat muistoja Anjätidin lapsuudesta ja evakkomatkoista.

Onnellinen lapsuusmuisto

Onnellisia lapsuusmuistoja on paljonkin. Ehkä mieliin painunein on kuitenkin eräs tuoksu, joka on seurannut minua vuosikymmenet.

Isän sisko, tätini Tyyne Salmi (Tattari) toimi Mäntyharjun Toivolan kylässä opettajana. Vietin tätini luona vuodet 1947-1949 (5, 6 ja 7-vuotiaana). Hänen pitäessä oppitunteja istuin luokassa ns. "kuunteluoppilaana" ja niin opin lukemaan, kirjoittamaan ja laskemaan jo ennen ensimmäiselle luokalle menoa. Olin noiden vuosien

JATKUU SIVULLA 4

6.2.2004

Älkää unohtako ystäviä

Ensi viikon lauantaina, 14 helmikuuta on ystävänpäivä. Olkoonkin, että se on kaupallista alkuperää tämä päivän vietto, mutta sillä on kuitenkin hyvä tarkoitus. Siksi kirjoitankin siitä jo viikkoa etukäteen.

On selvä, että jokainen päivä voi olla ystävänpäivä. Mutta jos se ei käytännössä ole mahdollista, on hyvä, että se on edes kerran vuodessa.

Ihminen, jolla ei ole ystäviä, on todella yksinäinen. Ystäviä ei korvaa mikään, ei puoliso eikä lapsetkaan, koska ystävällä on ihan eri merkitys ja tehtäväkin. Ystävän kanssa voi jakaa asioita, joita puolison kanssa ei aina voi - luotettava ystävä voi auttaa yli monenlaisten karikkojenkin.

Ystävyys suhde ei kuitenkaan pysy olemassa ihan noin vain. Se vaatii hoitamista, vaalimista, kuin ikkunalla olevan kukkanen. Totakai on olemassa sellaisiakin ystävyys suhteita, jotka ovat ikään kuin olemassa aina, vaikka yhteydenpito olisikin jo harvaa.

Ystävänpäivän tarkoitus on muistuttaa meitä ystäivistä, ystävyys merkityksestä ja siitä, että ystäviä pitää muistaa. Puhelinsoit-

to, kortti, kirje - mikä ilahduttaisi enemmän.

Kun elämä kääntyy ehtoopuoleen, alkaa ystävien joukko harveta. Silloin jos koska olemassa olevat ystävät ovat todella tärkeitä. Heidän avulla voi jaksaa yli harmaan talven seuraavaan kevääseen, kesään... Ja mikä olisikaan parempi tunne kuin se, että on saanut olla avuksi tai tueksi tai iloksi ystävälleen.

Nyt on aika pohtia asiaa. Ja sitten laittaa se käytäntöön. Ottaa yhteyttä ystäviin, kirjoittaa, kutsua kylään, muistaa kortilla. Ei sen takia, että ystävänpäivä lähestyy, vaan sen takia, että ystävät ovat arvokkaita.

Ystävien määrää ei parane kuitenkaan ruveta laskemaan saatujen ystävänpäiväkorttien mukaan. Silloin voi satuttaa itseään. Eikä kannata jäädä odottamaan, että ystävät ottaisivat nyt yhteyttä, aloitteen voi tehdä itse. Eikä se uusien ystävien hankkiminenkaan ole iästä kiinni, enemmänkin avoimuudesta ja aitoudesta. Sellaista ihmistä kun on helppo lähestyä.

Iloa ystäivistä, sillä se piristyy koko helmikuu!

Maire Soiluva

Hartaus sunnuntaiksi 8.2.
Kynttilänpäivä

**Valo nujertaa
pimeyden
vallan**

Elämässä tulee joskus sellaisia vaiheita, että edessä tuntuu olevan vain pimeä ja umpinainen putki. Valoa ei ole missään tai ainakin se on niin monen mutkan takana, ettei heijastustakaan näy. Sellaisessa pimeydessä oleva ihminen kaipaa tuskaisesti valoa, muttei jaksaa uskoa sen olemassaoloa.

Hän on unohtanut, että valo voittaa aina pimeyden. Pienenkin kynttilän liekki riittää murtamaan pimeyden voiman. Liekki ei poista koko pimeyttä, mutta sen avulla on mahdollista etsiä jalansijaa ja päästä eteenpäin.

Valo on elämälle välttämätöntä. Sen enempää kasvit, eläimet kuin ihmisetkään eivät voi elää ilman valoa kuin poikkeustapauksissa. Raamatun alussa olevan luomiskertomuksen mukaan Jumalan ensimmäinen luomisteko oli kutsua esiin valo ja erottaa se pimeydestä. Valon hän nimitti päiväksi ja pimeyden yöksi. Vasta sen jälkeen hän ryhtyi erottelemaan meriä ja pilviä toisistaan ja luomaan maata ja sen olentoja.

Sielun pimeässä yössä vaeltava ihminen on Jumalan ja lähimmäistensä varassa. Hänen omat voimansa ovat hyvin vähissä, eikä hänestä ole sytyttelemään kynttilöitä. Jumala ei halua jättää ihmistä pimeyteen, mutta hän tarvitsee toisia ihmisiä, jotka vievät valoa yöhön joutuneen luo.

Tarvittavan valon ei tarvitse olla mikään suuri loistelamppu. Hyvä sana, lempeä kosketus ja ennen kaikkea kärsivällisyys toisen synkkyuden äärellä voivat riittää jopa pelastamaan ihmiselämän.

Jumala ei tarvitse täydellisiä ihmisiä. Hänelle kelpaavat myös kireiset, pelokkaat ja vaikeita välttelevät. He vievät toisen ihmisen pimeyteen sen pienen kynttilän, jonka valosaa löytyy jalansija ja tie eteenpäin.

Sirkku Nyström

Kuolleita

Rakkaamme

**Oiva Kalervo
KEKKI**

* 20.10.1934 Kurkijoki
† 18.01.2004 Pöytyän terv.kesk.sairaala

Syvästi kaivaten

Pirkko
Reino ja Eila
Jaana, Mikko
Tytti ja Tuuli
Sari, Pauli
Aada ja Iida
Seppo ja Anneli
Muut sukulaiset, naapurit ja ystävät

Sunnuntai aamu talvinen,
oli lähtöhetkesi viimeinen.
Jäi suuri suru ja hiljaisuus.
On kohdattava elämän todellisuus.

Siunaus toimitettu hiljaisuudessa. Kiitokset sydämmellisesti kaikille, jotka ovat osaa ottaneet suureen suruumme ja avustaneet ja hoitaneet Oivaa.

Rakkaamme

**Jaakko
KELONIEMI**

s. 16.8.1923 Kurkijoki
k. 21.1.2004 Pöytyä

Käyt enkeli vierelläs taivaan rantaa,
on kulkusi kevyttä, jalkasi kantaa.
Et tuskia tunne sä taivaan tiellä,
on monet rakkaat vastassa siellä.
Me katsomme jälkiä kättesi töiden,
kaivaten, kiittäen, ikävöiden.

Kaipauksella muistaen
Sisar perh.
Sisarusten lapset perh.
Muut sukulaiset ja ystävät

Sinä aina muistit ja huolta kannoit.
Minä kiitän hoivasta lapsuuden,
kiitän päivistä nuoruuden ja
paljosta kaikesta jälkeen sen.
Lepää rauhassa rakas eno.
Enoa lämmöllä muistaen ja ikävöiden
Irja

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että rakas enoni siunataan sunnuntaina 15.2.2004 klo 13.00 Pöytyän kirkossa, jonka jälkeen enon muistotilaisuus Pöytyän seurakuntatalolla. Kiitämme lämpimästi Riihikodin henkilökuntaa Jaakon hellästä ja hyvästä hoidosta.

Kastettuja

– 10.12. 2003 syntynyt poikamme saa kasteessa 7.2. 2004 nimeksen **Onni Mikael**.

Enni ja Markus Eskola

Rakkaamme

**Eino
Vehviläinen**

synt. 23.10.1934 Kurkijoki
kuol. 21.1.2004 Kaarina

Ikävöiden

Mirja
Marko, Jarno ja Annika
Sukulaiset ja ystävät

Näen illan kivet ja
Yöt kaukaa valkoiset

Siunaus toimitetaan
läheisten läsnäollessa.

NIMIPÄIVÄT

6.2. pe Terhi, Teija,
Tiia, Tea,
Terhikki
Saamelaisten
kansallispäivä
7.2 la Riku, Rikhard
8.2 su Laina,
Kynttilänpäivä
9.2 ma Raija, Raisa
10.2 ti Elina, Elna,
Ella, Ellen
11.2 ke Talvikki
12.2.to Elma, Elmi

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Maire Soiluva
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 3220 Loimaa
Avoinna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu **60** centtiä/mm

Muut sivut **45** centtiä/mm

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa.

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kaksoisnumeroita juhlapyhien aikoihin. Pains määrä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSÖP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Tapahtumia

Hiitolaiset ry VUOSIKOKOUS

pidetään lauantaina 7.2.2004 kello 13.00 alkaen Karjalatalon Käkisalmissalissa, osoite Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9 § mukaiset asiat. Tervetuloa kokoukseen!

Johtokunta

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on maailman korkeimmaksi kasvava puulaji?
2. Mikä on nopein maa-eläin?
3. Minkä pääkaupungin hali Spree virtaa?
4. Kuinka korkealle ulottuu Turun Tuomiokirkon torni?
5. Mikä on maailman yleisin alkoholijuoma?
6. Paljonko hehtaareita on maassamme luomuviljelyssä?
7. Kuinka pitkäikäinen Oliivi- eli öljypuu voi olla?
8. Minkä kaupungin ulkosatama Ykspihlaja on?
9. Lehmus on tunnetusti pitkäikäinen, kuinka vanhaksi se voi tulla?
10. Minkä kaupungin taa-jama on Puhos?

50 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

Lauantaina, helmikuun 6, 1954.

Suuret koko maata käsittävät Auto ja moottoripyöräkilpailut

sunnuntaina tk 7. pnä klo 13 (1) Raviradalla Loimaan kauppalassa.

Mukana maan parhaita mm. "Monte -Carlton" ajajia kuten Finnillä, Pineare, Hietarinta, Hollming, Reivonen, Ikäheimo, Heikkilä sekä lähiseutujen tekijämiehet, moottoripyöräilijät Bockerman, Mäki Vänttinen. Vauhtia, jännitystä, - " kuoleman kurvissa." Ravintola. Nakkeja. Kovaääninen. ÄLÄ JÄTÄ KATSOMATTA ELÄMÄSI TILAISUUTTA:

Kilpailutoimikunta.

KARJALAI-SUUS ELÄÄ

– RUNOT ja KUVAT KERTO VAT

la 20.03.2004 klo 14.00

KARJALATALO, YLÄSALI (2.kerros)

(Käpyläнкуja 1, HELSINKI)

Runoryhmä-KANERVAT, ohj. Elvi Arminen

Musiikki Yrjö Luukkonen

UUSINTAESITYS YLEISÖN PYYNNÖSTÄ

Kirjojen- ja arpojen myyntiä klo 13.00 alkaen.

pääsymaksu

TERVETULOA!

Järj. Uudenmaan Karjalaisseurojen Piirin KULTTUURITOIMIKUNTA

Tapahtumakalenteri

Karjalan Liiton ja sen jäsenseurojen tilaisuuksia vuonna 2004

Tilaisuudet Karjalatalolla Helsingissä ellei toisin mainittu. Karjalan Liitto ry, Käpyläнкуja 1, 00610 Helsinki, puh. 09 – 7288 170

Helmikuu

- 7.2. Karjalan Liiton hiihtomestaruuskilpailut, Imatra
- 7.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Lahti
- 7.-8.2. Lehtiseminaari Viipurissa
- 7.-13.2. Kirjallisuusviikko Ylläksellä
- 14.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Pohjois-Karjala
- 14.2. Karjalaiset vanhan ajan ilmat, Orimattila, järj. Ovaskan ja Munukan sukuseurat
- 19.2. Pitäjäesittelyssä Jaakkima ja Käkisalmi
- 28.2. Kalevalan päivän juhla; monitoimitapahtuma yhdessä nuorisoliiton kanssa
- 29.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Salo
- 29.2. Terijokelaisten talvitaapaaminen ja Kysele Terijoesta -kyselytunti, Mäntsälä

Maaliskuu

- 13.-14.3. Sukututkimus ja sukuseuratoiminta internetissä -kurssi
- 13.-14.3. Hengelliset päivät, Turku
- 14.3. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Satakunta
- 18.3. Pitäjäesittely, aiheena Laatokka
- 20.3. Karjalaisuus elää - runot ja kuvat kertovat, järj. Uudenmaan Karj.seur.piiri
- 20.-21.3. Pitäjäyhteisöjen seminaari -risteily
- 22.3. Kaurakiisseliä ja muita karjalaisia ruokia -ruokakurssi, Hämeenlinna, järj. Karj.seur. Etelä-Hämeen piiri
- 27.3. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Varsinais-Suomi

- omat maat takaisin -

Avoin yleisötilaisuus Porissa la 7.2.2004 klo 13.00, Ravintola Liisan Puisto, Liisankatu 20

Katsaus "Karjalan palautuksen" nykytilanteeseen, Aluepalautus ry:n toimintaan, sekä omaisuuden takaisinhakumenettelyn esittely ym.

Tervetuloa! Järj. Aluepalautus ry, Porin seudun ryhmä

Ken tietää?

Kuva Kurkijokimuseon kokoelma.

Viime viikon kuvasta ei kantautunut museolle yhtään tietoja. Vielä toki ehtii, jos joukossa näkyi tuttuja. Tämän viikon talvisessa kuvassa kolme nuorta istuskelee aidalla. Missähän ollaan ja millä joukolla? Tiedot kuvasta pyydetään osoitteeseen Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Kojonperä tai puhelimitse 050-4036050 Ulla Clerc tai sähköpostilla: ulla_clerc@hotmail.com.

Rinopalsta

Lapsenlapsi

Päivä oli erikoinen. Aurinko paistoi helmikuaiselle tielle, pellon ja puutarhan hangelle, metsän tummille puille. -Jossakin oli juhlaa- ilmassa, tai omassa sydämessä - salaa, sinä päivänä, kun Sinä synnyit pieni lapsenlapseni - ensimmäiseni.

Sirkka-Liisa Erlund

Moni kristitty näyttää suuntamerkin oikealle, mutta jatkaa itse suoraan, koska on hengellisesti vasenkätinen.

Elämän raajarikko rukous ontuu, kiitos kompuroi.

Jumala ja lähimmäinen, kantavimmat kainalosauvat.

Tee vain parannus, varjosi pysyy kuitenkin mustana.

Eero Toiviainen

Lauantai-iltana syyskuussa 1944

Pääministeri puhuu. Se radiossa moneen kertaan toistettiin. Puheen kuulimme, pahat aavistukset täyttivät mielen. Aittaan painuin nukkumaan, kädet ristiin liittäin rukoiin: Herra, anna voimaa, tätä tuskallista taakkaa kantamaan. Pahat aavistukset täytti mielen, koti täytyy jättää, lähtökäsky, luulen, lähellä jo on. Aamulla käsky tuotiin, jätä korjuukiireet, lähtöön valmistu.

Aini Katri Lepistö

Testamentti äidiltä

Jätän tyhjät polut, lakaistut ilon ja surun kyynelillä. Jätän lämpimän lieden, hehkuvan hiilloksen lämmitellä äidin rakkaudella. Jätän maailman murheet, en tahtois kenenkään niitä perivän. Jätän Jumalan rauhan, johon on hyvä nukkua viimeiseen uneen.

Teuvo Petäjoki

Aili Hellin Kurri

Siianpyyntiä Luhangalla

Luhankan huvilalla rupes tulee siikaa, Aira jo pelkäs, että tulee liikaa. Mummo se perkaa ja siikaa suolaa, Pappa vieressä hyvällä mielellä kuolaa.

Täällä on puhuttu, että ei tulee kallaa, ammattitaitoa vaan tämä vaatii, eikä tätä teliliä sallaa. Oli meillä lustii, eikä tuottanu tuskii, vaikka verkkokin sekosi, niin Aira vaan hekotti, nosti vaan kallaa lissää ja sano, että ei tämä tunnu missää.

Tunnelma nousi, mutta Pappa vaan suosi. On se kalamies oikii, mutta ollaanhan sitä Karjalan poikii. Sie et tiijäkää, miten myö ennen siel Laatokal saatii kallaa, Kun muistaa sen kalantulon hyvän, kyllä vieläkin lämpenee syvän.

Nyt kuitenkin piti kertoa siitä sijasta Päijänteen, ja mitähän näillä illalla teen, Apu löytyi kuitenkin Oulusta,

ja vastaus tuli kuin kiertokoulusta, savustuslaitteet kun on Ilkalla kunnossa, minä en osannu ajatella siitä etes omassa tunnossa.

Kalan tullooahan ei voi estää, kun nuo vanhat verkot vain kestäää. Ammattitaitohan se on tärkeä, voisi sitten sääliä vaikka särkee. On erittäin tärkeää, kun panee madon koukun kylkee, että muistaa se päähän sylkee.

Juhlaväkee nyt minä illaksi vuotan, toivon, että onnea nyt heille tuotan, Kun merkipäivä on heillä suuri, siksi kai oli nyt näin hyvä kalatuuri.

Kohta savuu kalauuni, siitä jollekin tulee hyvä duuni. Siitä saadaan sitä savusiikaa, ja sitä kyllä kaikille piisaa. Aamulla haemme verkosta lisää, että voi hyvä isä. Ompas tämä somaa, kun kalantulo on näin kovaa. Aarne Elolampi

Kurkijokelainen

Tervetuloa

TUTUSTUMAAN UUTEEN TOIMISTOOMME

Kurkijokelaisen toimiston aukioloajat ovat muuttuneet: Toimisto on avoinna aina tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14 eli paikallisesti katsoen toripäivinä.

Perjantaina 6. helmikuuta Tervetuloa ALLINPÄIVÄKAHVILLE KLO 10-14.

Alli Kihlanki on luvannut leipoa herkullisia pullia ja tarjota kupposen kahvia.

Perjantaisin on tarkoituksenamme kahvitella säännöllisemminkin. Silloin kun kukaan ei tarjoa, on kahvi omakustannushintaista. Samalla voi lukea karjalais-aiheisia lehtiä, tutustua myyntituotteisiimme, ja tavata tuttuja, tietenkin. Samalla tietysti asiatkkin hoituvat luonnikkaasti ja kuulemme mielellämme mielipiteesi lehdestä ja ideasi toiminnasta tai vaikka myytävistä tuotteista.

TERVETULOA KURKIJOKELAISEEN, VESIKOSKENKATU 13 AS 21, SISÄÄNKÄYNTI PORTTIKONGISTA.

JATKOA SIVULTA 1

aikana vain lyhyitä jaksoja kotona Kullaan Leineperissä ja muistan, että tunsin oloni aika juurettomaksi. Isä ja äiti olivat aina työn touhussa, kolme vanhempaa siskoani jo isoja tyttöjä ja minua muutamaa vuotta nuorempi pikkusisko oli valloittanut kaikkien sydämet. Myös mummomme (isän äiti) asui meillä ja hänen mielestään olin - karjalaisittain sanottuna "järetön", siis tuhma ja tottelematon lapsi ja niin mummo pölytytti minua usein letistä. Joskus tuntui, että vähän aiheettakin. Niinpä viihdyin noina vuosina tätini ja hänen miehensä luona paljon paremmin kuin kotona.

Opettaja oli tuohon aikaan kylässä arvostettu henkilö, joka kutsuttiin kaikkiiin mahdollisiin tilaisuuksiin. Niin tuli käytyä syntymäpäivät, häät, hautajaiset, kastetilaisuudet, kinkerit ym. Kävimme myöskin seuroissa, jossa

Siskokset kotipihalla Karjalassa v. 1992. Karjalainen huumori kukki parhaimmillaan, sillä sisarusparvemme nuorin, ilopilleri Raija nimesi "Uhtuan Shemeikaksi" salaman tuhoamasta pihakoivusta jäljellä olevan pötkkelön. Oli aihetta kipata shamppanjaa.

laulettiin virsiä, hengellisiä lauluja ja rukoiltiin. Kristillisen elämänkatsomuksen omaavat tätini ja hänen miehensä puhuivat Jumalan sanaa. Kai nuo seurat olivat lapselle vähän pitkästyttävät ja minua alkoi nukuttamaan. Talon tytär huomasi tilanteen, otti kädestäni kiinni ja sanoi, että mennään hakemaan omenoita. Iltaasteisen omenapuutarhan tuoksu oli niin ihana, että unet karisivat silmistä. Sain kerätä esiliinani hellmallisen täyteen omenoita. Vielä nykyisinkin syksyisen omenapuutarhan tuoksu palauttaa ajatukset kuin välähdyksen omaisesti tuohon lapsuudessa ko-

ettuun hetkeen. Noilta ajoilta juontaa varmaan myöskin se, että mielestäni kaunein hengellinen laulu on "Oi katsohan lintua oksalla puun, se laulaa niin kauniisti aina."

Miten olet kokenut oman karjalaisuutesi? Miten se on vaikuttanut elämäsi?

Nuorempana karjalaisuudelle ei pannut paljoakaan painoa. Varsinkin kansakoulu aikaan karjalaisuutta suorastaan peiteltiin. Jos erehtyi sanomaan vahingossa "sie" tai "mie", satakuntalaiset koulukaverit hyvin herkästi alkoivat ilkkumaan, että "naukuu kuin kissa". Ei me karjalaislapset kuitenkaan häviölle sanomisissa jääty, sillä kun kuultiin sanat "mää" ja "sää" niin heti vastattiin, että "määkii kuin lammak." Mitään traumoja ei kuitenkaan saatu ja hyvin sopeuduttiin

satakuntalaisten kanssa. Ikuisia ystävyys-suhteita syntyi.

Mitä ajattelet Karjalakysymyksestä?

Karjala-kysymys on vaikea ja mielipiteitä herättävä suuntaan jos toiseenkin. Palauttamisen mahdollisuus tuntuu mielestäni melko utopistiselta, sillä menettämisestä on kulunut liikaa aikaa.

Kotiseutumatkoilla olemme todenneet täydellisen rappion mikä alueilla vallitsee ja on ollut suorastaan sääli-tävää nähdä aikoinaan viljavat pellot kasvamassa pelkkää rikkaruohoa.

50-luvun puolelta on jäänyt mieleeni, että ainakin isä kaipa-ili Laatokan kalavesiä ja huokaili joskus, että "voiko sa-isi palata takas Hiitolaa ja pääsis Laatokal kalastammaa ". Äiti vastasi siihen hyvin napakkaan sävyyn "Mie en

ainakaa lähe ennää mihi-kää". Karjalaan takaisin-paluukeskustelu loppui siihen.

Mitkä ovat tärkeimmät asiat elämässäsi?

Tärkeimmät asiat ovat lapseni ja lapsenlapseni, terveys, työ ja hyvät ihmis-suhteet.

Mitä mieltä olet Kurki-jokelainen -lehdestä?

Asiat ja juttujen aiheet ovat mielenkiintoisia, joten sisältöön nähden paran-

nusehdotuksia ei ole. Lehti tulee luettua aina kannesta kanteen.

Minkälaisia tulevaisuuden suunnitelmia/haaveita sinulla on?

Mitään suuria tulevaisuuden suunnitelmia tai haaveita ei ole. Toivon, että terveyttä riittäisi vielä eläkepäivillekin. Ehkä sitten voisin ainakin matkustella vähän enemmän kuin mihi-ny nyt on ollut aikaa.

Kenelle haluat lähettää terveisiä?

Tutuille ja ystäville sekä erityisterveiset Hiitolaan tehtyjen kotiseutumatkojen loistaville vetäjille ja autonkuljettajille. Heidän ansiostaan matkamme ovat aina onnistuneet hyvin.

Kenet haastat seuraavaksi haastateltavaksi ja miksi?

Seuraavaksi haastan nuoremman polven edustajan Ari Vihavaisen Ulvilasta. Äitinsä ja isänsä juurilla Hiitolassa käyneenä hänellä on varmasti kerrottavana omat tuntemuksensa sekä näkemyksensä Karjalasta ja karjalaisuudesta.

Tulivatkohan asiat nyt varmasti oikein? Työpaikallani otettu kuva v. 2002.

Seuraava haastateltava Ari Vihavainen (kuvassa 5-vuotiaana).

Hautasijamaksut Otsanlahdella ennen vanhaan

Näinä aikoina keskustellaan hautamaksuista, jotka äskettäin yhtenäistettiin lakisääteisesti samoiksi kaikille kansalaisille, kuuluivatpa he kirkkoon tai eivät. Kuinka olivat asiat ennen vanhaan?

Mikkelin maakunta-arkistossa säilytettävän Kurkijoen hautausmaiden hautapaikkaluettelon (vuosilta 1910-1941) ensisivulta käy ilmi hautasijojen hinnoittelu. Alussa todetaan sulkumerkeissä, että yhteiset haudat ovat omille seurakuntalaisille vapaat. Teksti kuuluu:

Kirkkovaltuuston päätöksen 19 pltä marrask. 1922 mukaan haudoista on suoritettava:

I. Wanhalla hautausmaalla.

Eri hautasijoista: a) omilta seurakuntalaisilta ja vierasseurakuntalaisilta ev. luth. uskoa 200 mk, b) henkilöiltä jotka eivät ole Suomen ev. luth. kirkon jäseniä 600 mk. (Huom! Yhteisiä hautasijoja ei ole tällä hautausmaalla.)

II. Nykyisellä hautausmaalla.

1) Eri hautasijoista: a) omilta seurakuntalaisilta

100 mk, b) vierasseurakuntalaisilta ev. luth. uskoa 200 mk, c) henkilöiltä jotka eivät ole Suomen ev. luth. kirkon jäseniä 400 mk.

2) Yhteisestä hautasijasta: a) vierasseurakuntalaisilta ev. luth. uskoa 50 mk, b) henkilöiltä, jotka eivät ole Suomen ev. luth. kirkon jäseniä 100 mk.

(Huom! Yhteisiä hautausmaalla sen jälkeen kuin uutta hautausmaata aletaan käyttää).

III. Uudella hautausmaalla, joka on ostettu 1922.

1) Eri hautasijoista: a) omilta seurakuntalaisilta 50 mk (muutettu 100 mk:ksi 25.1.1925), b) vierasseurakuntalaisilta ev. luth. uskoa 200 mk, c) henkilöiltä, jotka eivät ole Suomen ev. luth. kirkon jäseniä 400 mk.

2) Yhteisestä hautasijasta: a) vierasseurakunta-

Kurkijoen uusi hautausmaa 1930-luvun lopulla, todennäköisesti 1938. Etualalla Maria Mäkelän hautakumpu. Taustalla parihuone. (Marjatta Auvisen kokoelmat)

laisilta ev. luth.uskoa 50 mk, b) henkilöiltä jotka eivät ole Suomen ev. luth. kirkon jäseniä 100 mk.

(Huom! Eri haudoista suoritetaan haudankaivajalle 10 mk haudan tasotamisesta. Maksu kannetaan hautasijaa lunastettaessa, vaan annetaan haudankaivajalle vasta kesän tultua.)

Tällä uusimmalla hautausmaalla erotetaan eri osasto yhteisiä hautoja (niitä kutsuttiin myös linjahaudoiksi) varten, joihin haudataan ei-lutherilaiset, juutalaiset, ryssät ja pakanat. Näiden yhteishautojen hinta on 50 mk.

Vanhalla hautausmaalla tarkoitetaan kirkonkylää

lähinnä olevaa, kappalaisen virkatalon lähellä sijainnutta hautausmaata. Nykyisellä hautausmaalla tarkoitetaan keskimmäistä hautausmaata, joka sijaitsee Soskuanjoen mutkassa olevalla harjanteella. Sen vihki Porvoon hiippakunnan piispa Herman Råbergh 4.7.1894. Uusi hautausmaa on Moskuunkan-

kaalla noin 300 m keskimäisestä hautausmaasta pohjoiseen. Viipurin hiippakunnan piispa Erkki Kaila vihki sen 20.9.1925. Eniten suomalaishautojen hautamuistomerkkejä on nykyisin jäljellä keskimäisellä hautausmaalla.

Tapio Nikkari

Karjalan suomalais-maita anottu takaisin lähes 10 000 hehtaaria

Anojilla selkeät tavoitteet hakemuksilleen

Lasse Koskinen Aluepalautus ry.	Aluepalautus ry. on välittänyt Moskovaan jo lähes 10 000 hehtaarin verran Karjalan suomalaismaiden takaisinanomuksia. Uusin erä on lähtenyt äskettäin presidentti Putinille ja duumalle. Tämän kertainen hakemus-erä käsitti tiloja Jaakkimasta, Johanneksesta, Rautjärveltä, Räisälästä,Suistamosta, Uukuniemeltä, Uusikirkolta ja Viipurin maalaiskunnasta. Anojat ovat Mynämäeltä, Kauppilanmäeltä, Espoosta, Ylihärmästä, Helsingistä, Kangasalalta, Ruokolahdelta, Kauhavalta, Nakkilasta ja Laitilasta. Aluepalautus ry:lle tulleissa yhteydenotoissa ja kannustus-palautteissa on välittynyt yksimielisyys palautustavoittei-
---	--

Partisaanien sieppaamat siviilit ja talvisodan siviilisotavangit sisällytettävä tutkimusprojektiin

Yhdistys viittaa "Luovutettujen" jatkotutkimuksiin ja esittää pääministeri Vanhaselle ja puolustusministeri Kääriäiselle lähettämässään kirjeessä, että professori Ylikankaan ehdottama tutkimus käsittäisi myös neuvostopartisaanien sieppaamat siviilit ja talvisodan aikaiset siviilisotavangit.

Elina Sanan "Luovutetut"-kirjan ilmestymisen jälkeen asetettu selvitysmies professori Heikki Ylikangas on esittänyt tutkimusprojektia maailmansodan aikana Saksaan ja Neuvostoliittoon luovutettujen siviilien ja sotavankien kohtaloiden selvittämiseksi ja lisäksi että tutkimus laajennettaisiin koskemaan myös sodan aikaiset vankileirikuolemat Suomessa ja suomalaisvankien osalta Neuvostoliitossa.

Jatkosodan Siviiliveteraanit ry ehdottaa kirjeessään pääministerille ja puolustusministerille, että professori Ylikankaan esittämään tutkimusprojektiin liitetään myös neuvostopartisaanien rajakylistä sieppaamien suomalaisten siviilien ja talvisodan siviilisotavankien kohtaloiden selvittäminen. Mainitut ryhmät on sotahistorioissamme sivuutettu ohimenevillä maininnoilla.

Neuvostopartisaanien sieppaamat siviilit

Jatkosodan aikana Suomen alueella liikkuneet neuvostopartisaanit ottivat itärajan kyllien teiltä ja heinäniityiltä muutamia siviilivankeja, joiden kohtaloista ei ole sen jälkeen saatu mitään tietoja omaisten yrityksistä huolimatta.

Yhdistys on pyrkinyt omin voimin selvittämään vangiksi

vietyjen kohtaloita

Murmanskiin ja Petroskoiin sotahistorioitsijoiden kanssa, mutta tähän saakka lähes tuloksetta. Tilannetta vaikeuttaa se, että Venäjällä on tiukennettu arkistolähteisiin pääsyä.

Sodan aikana siepattujen siviilien perheille on vielä näinkin pitkän ajan jälkeen tärkeätä tietää omaistensa kohtalot ja hautapaikat aivan samalla tavalla kuin muidenkin joko luovutettujen tai vankeina vietyjen sodan uhrien omaisille.

Helsingin suurlähetystön edustaja luki Moskovasta tulleen tiedotteen, jossa sanottiin maanomistusoikeuslakien olevan Venäjällä vielä liikehtimisvaiheessa.

Elma Kokkonen muistelee:

Juhlat Pöytyällä

Laskin ihan sormillani, miten pitkä aika onkaan kulunut Pöytyän kirkon siluetin piirtymisestä silmiini ensi kerran. Taitaa olla aika monta vuotta.

Äitini Selma sanoi hyvissä ajojin, jotta “Pesepäs se uus mekkos ja lankkaa isäs kengät, ni lähettää Kurkjoin juhlille.”

“En lähe. Mitä työkää siellä juoksetta. Kottii ei

takasii juhlimalla saaha. En varmasti lähe, vaikka kaikki Vampulassa asuvat lähtisivät, ni mie en lähe.”

Lankkasin kylläkin isän kengät ja kielsin äitiä: “Sellasta lyhythihasta Paasikiven Allin mallista mekkoa et päälles pistä, jos mänet.”

Joku auto oli tilattu – ei hevosella sentään Pyötyälle lähetty.

“Siihen autoon mahd- tuu, siihe on laitettu lisä-penkkejä.”

“Olkoo.”

Vaan sitten juhlapäivän valjetessa äitikin hämmentyi, kun ilmoitin jotta “Kännön Annikin lähtöö.” En kertonut miksi. Nyt jo uskallan sen paljastaa, kuten isot herratkin tekevät joskus jälkeenpäin.

Oli näet niin, että olimme laittaneet Maa-seudun Tulevaisuuteen kirjeenvaihtoilmoituksen. Oikein vetävän, ja vastauskonttoriksi Huittisten postitoimiston. Oli päätetty, jotta minä haen mahd. vastaukset.

Menin kuitti kourassa

Serkkuni Helvi Terttu Kokkonen ja naapurin tyttö Anni Helena Yli-Kännö Vampulan Siivikkalasta Loimijoen rannalla Vampulan juhlilla 1953.

Perjantaina 6. helmikuuta

Kirjoittaja Vampulan Siivikkalassa vuonna 1950. Tämä on ensimmäinen kuva uudella kamerallani. Myös polkupyörä oli tulite- rä.

postiin. Kirjeitä oli suuri kasa. Voinen sanoa kuin Sihvosen Eino Laatokan kalareissusta vuosikymmeniä myöhemmin: “Tul niin paljon kaloja, jotteivät mahtuneet yhteen läjään, pit tehä toinen läjä.”

“Voitteko pitää nämä sen aikaa, jotta käyn osta- massa kassin?”

“Juu” sanoi virkailija, ja minusta näytti että taisi hymyillä. Kaksi kassillista niitä oli.

Sitten vaan valitsemaan. Kaksi Nousiaisten poikaa sai pian vastauskirjeen. Tehtiin trehvit Turkuun. Ja mentiin sinne sieltä Pöytyän Kurkjoki-juhlista. Vaan oli punotta- va vielä yksi juoni lisää. Minä sanoin Hämäläisen Annalle, että “sanotkos meidän äidille, jotta myö oltii teillä.”

“Mitä varten?”

“Sitä varten vaan!”

Anna Katriina o.s. Sonne oli heti juonessa mukana.

Käytiin myös Turun kristillisellä kansanopistol- la sillä reissulla. Saatiin vielä yksi alibi.

Se Pöytyän kirkko tai sen torni vaan jäi mieleen, ei oikeastaan muuta niiltä juhlilta. Turun reissusta ei ole valokuvaa, mutta nimet kyllä muistan. Jotta terveisiä Turkkusee.

Pöytyällä oli Kurkijoen pitäjäjuhlat vuonna 1954. TN.

Sotapakolaisia Suomessa yli miljoona

Jussi Liikonen vainottujen päivänä.

Helsingissä järjestettiin vainottujen päivänä 27. tammi-kuuta Juuret Karjalassa tilaisuus. Tilaisuuden puhujana oli Aluepalautus ry:n puheenjohtaja Jussi Liikonen.

Hän muistutti Suomen Karjalan olleen suomalaisten asut- tama noin 10 000 vuotta ja että itsenäisen Suomen rajat vahvistettiin Tarton rauhassa.

- Se, että Venäjä pitää hal- lussaan osaa Suomen Karjalaa on vääryys, joka pitää korjata. Karjala on maata, ihmisiä ja

heidän tekemisiään, korosti Liikonen.

Hän tarkasteli puheessaan myös suomenkieleen sodan aika- na syntyneen evakko-san- an merkitystä.

- En pidä evakko-san- an määritelmää osuvana ja hyvä-nä, ehkä se on otettu käyttöön olosuhteiden pakosta, kun on ollut tarpeen välittää kansain- välisesti käytettyjä sanoja kar- kotettu ja pakolainen, totesi Liikonen.

- Evakko ja siirtolainen sa- noja on selitetty ja käytetty mielestäni Neuvostoliiton uhan alla, ettei karkotettujen

ja pakolaisten asema korostui- si.

Liikonen totesi karkotettu- ja pakolaisia olevan jälkeläisi- neen Suomessa miljoonan ver- ran. Hän vaati näiden pako- laisten lojaalisuuden ja uskol- lisuuden korvaamista täyttä- mällä heidän ihmisoikeutensa ja kotipaikkaoikeutensa.

- Siirtokarjalaisuuden säi- lyttämisen peruskysymykseksi on nousemassa Karjalan ja muiden pakkoluovutettujen alueiden palauttaminen sieltä aikaanaan lähteneille pakolai- sille ja heidän jälkeläisilleen. Näin toteutuvat pakolaisten

ihmisoikeudet, korosti Liiko- nen.

Liikonen kehotti olemaan aktiivinen Suomen omassa asi- asissa. Hän muistutti jokaisen kansalaisen olevan avain tässä asiassa.

- Meidän on oltava aktiivi- sia asiassamme, niin että saamme riittävän kannatuk- sen myös poliittisissa piireissä.

Liikonen muistutti Suomen viime sotien toimesta pakolai- suusaallosta tulevan kuluneek- si 60 vuotta ensi kesänä ja eri- tyisesti siksi Suomen alueiden palautusvaatimus korostuu juuri tänä vuonna.

Mahdollisuudet Karjalan palautukselle

Nimimerkki Lyyli otti an- siokkasti esille Karjalan palau- tuksen, ja siihen liittyviä on- gelmia. ProKarelian vastinetta voisi laajemminkin kommen- toida, mutta pysytään oleelli- simmissä asioissa.

Olemme varmasti samaa mieltä, että meiltä karjalaisil- ta todella kirjaimellisesti ryös- tettiin kotiseutu. Mutta miten asia voitaisiin korjata, onkin täydellisesti toinen juttu. Jot- kut yhdistykset pitävät yllä kummallista ja epätodellista utukuvaa, että Karjalan pa- lautuksen toteutumattomuus on vain Suomen kaikkien so- danjälkeisten hallitusten, pre- sidenttien, kansanedustajien ja puolustusvoimain komentaji- en sekä Karjalan Liiton pelk- kää saamattomuutta. Ei mu-

kamas tarvittaisi muuta kuin lähettää Moskovaan viesti, että "Suomi suostuu ottamaan Karjalan takaisin". Tai kaa- vaillaan, että "palautus olisi jopa Venäjälle taloudellisesti edullista", tms. vaikeasti to- distettavaa.

Ykkös-tosiasia on, että Ve- näjällä ei ole yhtäkään merk- kiä, että Karjalan palautus oli- si Venäjällä mitenkään esillä. No - on sentään yksi, nimittäin Karjalan jättäminen hunnin- golle: "ei kannata ylläpitää, jos vaikka joutuu palauttamaan". Mutta - ei yksikään venäläinen poliitikko ole palautusta esi- tänyt, vaan sanovat jopa su- raan, että Karjala-keskustelu on vahingoksi suhteille. On vaikea nähdä, millä keinoin Suomi voisi pakottaa Venäjän

edes keskusteluun. Minkään- laiseen pakottamiseenhan Suomen hallituksella ei ole mi- tään mahdollisuuksia.

Mihin sitten Venäjän taipu- mattomuus perustuu? Valitet- tavasti Suomi joutui - painos- tuksen alla - hyväksymään Pariisin rauhansopimuksen 1947, joka on kansainvälinen sopimus. Em. vastineessa väi- tetään, että sopimus ei olisi enää voimassa. Todellisuudes- sa ko. sopimus on lähes koko- naan voimassa, joskin Suomi irtautui vuonna 1990 sopi- muksen aserajoituksia koske- vasta III osasta. Toiseksi - Suo- mi on vapaaehtoisesti allekir- joittanut ETYK-päätösiakir- jan, jossa on sovittu, että ny- kyisiä rajoja voidaan muuttaa vain neuvotteluteitse. Kolman-

neksi - Suomen voimassa ole- vaa sopimusta Venäjän kanssa Venäjä tulkitsee niin, että eivät edes keskustelut ole mahdolli- sia.

Lopputuloksena tilanteesta on: "anna minulle ymmärtä- mystä nähdä, mikä on mahdo- tonta, ja voimia tehdä se, mikä on mahdollista".

Mahdollista? Mielessäni on erittäin tärkeä ja paljon hel- pommin toteuttavissa oleva ehdotus Karjalan puolesta. Käytetään kaikki se energia, mikä nyt menee harakoille, karjalaisen kulttuurin ja pe- rinteen säilyttämiseksi tulevil- le sukupolville.

Mauri Rastas, synt. -35 Kurkijoen Riekkalan kylässä

Arjen elämää

Viljam Kilpiön ottamat kuvat ovat todennäköisesti ajalta ennen sotia, kertoo kuvien omistaja Olavi Kilpiö. Tietoa siitä, ketä kuvissa on ja missä kuvat on otettu, ei kuitenkaan enää ole tallessa kaikkien kuvien kohdalla. Kuvat ovat pieniä, negatiivit vanhoja ja siksi kuvista ei välttämättä ole helppo tunnistaa ihmisiä. Mutta jos joku jotainkin muistaisi, olisi se mukavaa saada tietoon. Jälkipolville kun kuvat ovat aarteita, vielä suurempia jos tiedot olisivat tarkempia.

Soittakaa tai kirjoittakaa toimitukseen, jos jotain kuvista, niiden paikoista ja henkilöistä tiedätte. Tai ilmoittakaa yhteystietonne, toimitamme ne Olavi Kilpiölle. Kaikki tiedonmurusetkin ovat arvokkaita.

Näinkin voin sanoa, kun pukee yllensä “kielletyn nutun”, kuten minä tein v.1946. Silloinhan vielä oli vaatepula, sekä lähes kaikesta elämiseen tarvittavasta “tykötarpeista”.

Olin päässyt ihan ensihakemalla opiskelemaan Pitkäniemen vankimielisairaalaan. Laitoshan tuolloin oli valtion ja opetuskin vähän kurillisesti senmukainen. Esimerkiksi vaikka olisi saman lääkärin tai hoitajan nähnyt jo viisikerää samana päivänä, oli naisoppilaiden aina tervehdittävä niijaten, vaikka ei olisi saanut “vastakäikuakaan toimitukselleen”. No siihenhän tottui nopeasti, ei itselleni tuottanut minkäänlaista mielihäpeää, jollekin kuitenkin. Joidenkin poikaoppilaiden mielestä “liika on aina liikaa”, mutta pakon edessä nöyrytyivät.

Oli Venäjä lopettanut Suomesta lottatoiminnan sekä suojeluskunnan. Kaikki kyseisiin järjestyksiin oli hävitettävä. Minulta jäi yksi lähes uusi lottapuku käyttämättä ja kun vaadittavia yksivärisiä sinisiä oppilaspukujakaan ei ollut. Sisko Tildalta sain yhden karjakkopuvun, joka sekään ei ollut tasaisen yksivärinen sininen,

Luvaton puku

päätin käyttää tuota kauuniin harmaata lottapukua oppilaspukunani. Kun kerroin Sylvi Saimolle pukupulastani, hänen siskonsa Aino oli Pitkäniemessä hoitajana, että Aino hankkisi sieltä vaikka vanhoja paikattuja mekkoja ja näin saikin pari paikattua jotta pääsen opiskeluissani “hameen kanssa” alkuun. (Sylvihän meloi kultaakin 1952.) Näihin aikoihin myös Suomen markka leikkauttiin, ei tosin markkaa, vaan setelit. Kun lähdin opiskelemaan, antoi johtaja Katajala viimeisen kk. palkan kolikoissa, niiden arvohan pysyi ennallaan, vain setelit saksittiin puolesta poikki. Minullakin oli joitakin puolikkaita Lammin pankissa, jotka olivat hyvään tarpeeseen koulun kestäessä. Sillä en saanut avustusta, enkä opiskelijalainaa. Perustelut; van-

Kuva: SYVÄRANNAN LOTTAMUSEO
www.lottamuseo.com

hemmillani oli muutama lehmä. No se siitä, siirtymme hameeseen...

Olin ajatellut pistää päälleni sen säilyttämäni lottapuvun ja tuumasta toimeen. Menin osastolle ja kaikki katsoivat minua, ajattelin että “he kadehtivat” lähes uudenkankeaa pukuaani? Kunnes osastonhoitaja tuli kuiskaamaan että, Oppilas Ijäs ylihoitajan kansliaan. Se sai kylmät väreet nousemaan pitkän pintaa, kutsu kun aina

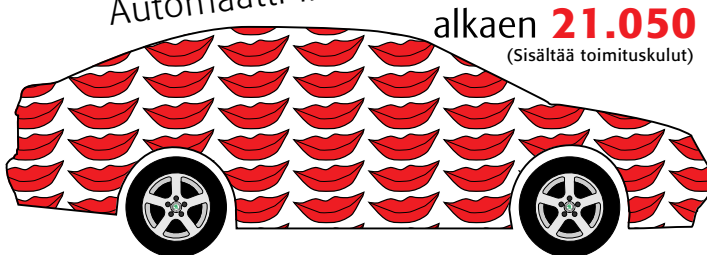
tiesi jostakin “tukistamisesta”? Kun huomasin seisovani ovelta, avasin sen polvet tutisten ja tein mitä syvimmän hoviniijauksen. Ylihoitaja Irma Niinivaara oli kookas komea nainen ja puhutyyli arvoonsa sopiva. “Eikö oppilas Ijäs tiedä, että lottajärjestö on lopetettu? Kyllä Oppilas Ijäs tietää: “Kuinka uskallatte sitten pitää kielletyn järjestön pukua” ???

Siinä sitten itkien selvitin köyhyystäni ja pukupuulaani, etten käyttökseeni vuoksi joutuisi pois kurseilta. - Siihen aikaan vielä melko vähäisin perustein sai eropassin, esimerkiksi iltalomista pidettiin kirjaa, valot piti sammuttaa määrättynä aikana j.n.e. Pidin jo selvänä lähtöpässiani, kun ylihoitaja sanoikin lempeästi, “voitte jatkaa opintojanne, mutta kaikki kielletty on tuhottava. Olin niin iloisesti yllätynyt, että olisin taitanut sen siskoni antaman karjakkopukuvunkin tuhota, vaikka karjanhoitoa ei oltu kiellettykään. Sairaalassakin oli iso karja.

Niin sitten poltin pannuhuoneessa kaikki, mikä vähänkin viittasi “kiellettyyn”. Sairaalassa oli paljon hoitajia, ikäneitoja ja helluntailaisia, siihen aikaan. Kun he kuulivat tarinani sain noita “paikattuja” sen verran että ne riittivätkin opiskeluni ajaksi ja kun sitten kurssi lopputui vaihtui hamevärinkin. Koska laitos oli valtion, maksoi laitos silloin palkankin työkuukauden alussa, minulla oli siis rahakin uuden mekon ostoon, kun jäin hoitajaksi sairaalaan kurssin päätyttyä. Lähdin heti työstä

päästyäni Tampereelle “ostoksille”. Puvun sain kyllä sairaalasta ostaa, mutta tuo kenkäpuoli oli olematon niin minulla kuin Tampereellakin, niin kenkätehdas kaupunki kuin olikin. Tai oikeastaanhan puukenkiiä paperinaru päälisin oli kaupoissa, kun vain olisi ollut sopivat muutoin. Takin ostin “tiskinalta”, kun sain kotoa voita “käsirahaksi”. Takki oli myrkyn vihreä ja se kuitistui ensimmäisessä sadekuurossa niin pieneksi, ettei mahtunut päälleni. Lajoitin sen sitten veljeni vaimolle Martalle, hän kun oli minua pienempi ja näin takki jo uutuuttaan vaihtoi omistajaa. Kaikkia näitä tapahtumia ajatellessani, ei voi muuta kuin todeta sen, paljon on tapahtunut elämäni aikana. Siksi on syytä olla kiitollinen vaihe-rikkaasta elämäntaasta. Tähänkin pätee vanha sanonta, “tekeväälle sattuu ja tapahtuu, tekemättömällä ei mitään”. Kun muutamia vuosia sitten kävin Pitkäniemessä, myös sairaalan museossa, oli siellä seinällä minunkin kurssini kuva, joten museoikäisten terveiset lukijoille tälläkerralla.

Aino Koppi

AUTOTALON **VIIKONLOPPUESITTELY 7.-8.2.****KOEAJA NELIVETO!**LIANA 4GRIP
1.6 4x4 WAGON**UUDISTUNUT LIANA**
Kun keli huononee, niin meno paranee**22.800**
sis toim.kulut29.02. mennessä kaikille SUZUKIN ostaneille
NOKIAN talvipyöräpaketti (4 kpl) 100 eurolla!IGNIKSEN ja LIANAN ostajille veloituksetta ”
DEFA –lämmitinpaketti
(lohkolämmitin, sisähaaroitusarja + sisätilan lämmitin)**Škoda**
DYNAMIC mallisto
SPORT-ELEGANCE
•istuimet •verhoilu
Automaatti ilmastointi ym. ym...alkaen **21.050**
(Sisältää toimituskulut)**Tule koeajamaan ŠKODA meillä
– voita matka Prahaan!**Uuden ajan tila-auto
**Ford Tourneo
Connect**
vapaa-ajan harrastuksiin**HIIHTOLOMA
TARJOUS!****23.500**
sis toim.kulutVarastossamme olevien
Ford Torneo Connectin ostajille
500 euron edestä bensaa SHELL-lahjakortilla!**LAUANTAINA Loimaan Sotaveteraanien kuulua hernekeittoa suoraan soppatykistä!****Lauantaina
klo 10-14****Sunnuntaina
klo 11-14 PULLA-
KAHVIT!**

Lamminkatu 39 LOIMAA • Puh. (02) 7636 710 • www.mellilanauto.fi

Talvi näyttää voimansa

Alkaa pitää pakkasia ja tiet on jäiset ja liukkaat. On siinä meikäläiselläkin kun yli 8 km päässä on kaikki kaupat, pankit, apteekki, lääkärin ja siellä ne kokouksetkin kaikki ovat. Kävelen aamuhämärissä yli 2 kilsaa ison tien varteen. Siitä linjapiilillä keskustaan, sitten asioita järjestyksessä vaan käymään läpi. Ensimmäin piili lähtee varttia vaille 13, takasin päin sitten seuraava 17. Kesällä ei aja laisinkaan, silloin on polkemalla pyörää ne matkat tehtävää.

Nyt kerron miten hyvin rintamanaista täällä sosiaalivirkailijat ja terveysjohtajat, kuntamme määrääjät, kohtelevat. Minä anoin taksia käyt-

tämään asioilla keskustassa kerran viikossa, mutta ei hyväksytty anomusta. Olen hyväkuntoinen ja ajan pyörällä. Voi miten mielelläni tarjoisin kahvit päättäjille jos ajaisivat nyt pyörällä katsomaan minua, nuorenpia kun ovat.

Vaan mitä tuosta olenhan tottunut pakkasiin jo lapsena ja sitten nuorena kun 30 km kävelin yli sen pakkorajan Parikkalan puolelle lehmä ajaa ja omia taluttaen. 5 lehmää jätin mekin Alhon asemalla junakuljetukseen. Ne oli kantakirjalehmiä näes. Ja heistä Helunan saimme. Takasin sen hain jouluksi -41 Oulun kautta Kuusamosta kun oli ollut lypsettävänä.

Eiilenkin päivä meni siellä

keskustassa aamuhämärästä ilta pimeään - mutta klapit oli jo onneksi tuotu valmiiksi, ne uuniin ja tulen tuikkasin. Sain lämmintä sitten kun nukku-

maan kävin. Vertaan vielä nykyaikasia ihmisiä, nuoriakin. He eivät juuri kävele, autolla vaan vaikka vähän olisi matkaa. Mutta minähän olen tottunut kävelemään. Saan kävellä - en suinkaan talvella lähde enää polkemaan pyörällä keskustaan - kun on tätä ikää jo siksi paljon ehtinyt kertymään.

HYVÄÄ TALVEN JATKOA vaan kaikille ketkä tämän jaksoivat lukea, tai viitsivät.

Näin ANNAKAISA Koke-
mäeltä**ONKS TIETOO
VASTAUKSET**

1. Kalifornian mammuttipetäjä, kasvaa yli satametriseksi.
2. Gepardi (110 km tunnissa)
3. Berliiniin.
4. 85 metrin korkeuteen
5. Olut.
6. 141 000 ha.
7. Jopa 1500 vuotta
8. Kokkola
9. 800 -vuotiaaksi
10. Kitee

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA****LOIMAAN
MUSIIKKI**Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00**KOULULUOKAT
/ SEURAT**
Ansaitkaa 700 €100 %
ilman riskiä!
– Palautus-
oikeusSoita ja tilaa esitteemme:
010-850 47 90**Asianajaja****ASIANAJAJA**

on asianajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

**Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN**
Varatuomari

Julkisen kaupanvahvistaja
Kauppialankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

**Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY**
Varatuomari Jari Heikman

varatuomari Sanna Metsäranta
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan
Aluesairaalaa**TILAA**

Kurkijokelainen

Tarjoukset voimassa: perjantai – lauantai 6.-7.2.2004

SAKSITUT hinnat!

JUHLA MOKKA KAHVI
500 g (3,58 kg)
179
1/tal.

Snellman Naudan
Paistijauheliha
400 g (4,98 kg)
199
rasia

JärviSuomen
alkkunan filesuikaleet
300 g (6,63 kg)
199
rasia

Rostenin
Runebergin torttu
2 kpl/rasia
299
240 g (12,45 kg)

Norjan lohifile
599
kg

Suomalainen
porsaau suikaleliha
399
kg

Suomalainen
naudan ulkopaisti
550
kg

Espanjan Navel
appelsiini**079**
kgKaikki Fackelmann
taloustavarat**-20%****Keskitä ostoksesi!**
Kerää Hackman Handy-veitset.

-HACKMAN-

Spar-merkkejä keräämällä voit ostaa Hackman Handy -veitsiä huippuedulliseen keräilyhintaan. Aloita keräily jo tänään! Lisätietoja Eurospar- ja Spar-myyrmälöistä. Kysy keräilyesitetä ja merkkejä kassalta. Keräilyaika: 12.1.-25.4.2004

Alko
762 2062**nonstop parturi**
040-765 7028Naisellista muotia
-Loimatar-
762 2848**Kahvila**
762 4432**LOP-Kultapiste**
763 2150Ainutlaatuiselle
naiselle ja lapselle
Oigatar
762 1413 76368520Ritvan
ja Olin
Eines-
keittiö**SPAR LOIMAA**
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

Ruokakauppa Sinun makuusi

SPAR**LOIMAAN VIIALAN
KONDITORIA-KAHVIO**Kauppialankatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17**HAUTAKIVET**Vuodesta 1921
luotettavaa ja yksilöllistä
palvelua**LOIMAAN KIVI**
PUHELIN (02) 760 511**Haapasen Hautaustoimisto****TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU**
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547